

HALK SAğLIğI UZMANLARI DERNEğİ

25 KASIM KADINA YÖNELİK ŞİDDETE KARŞI ULUSLARARASI MÜCADELE GÜNÜ

Kadına yönelik şiddet, kadınların yaşam hakkına, beden bütünlüğüne ve insan onuruna yönelen en yaygın ve sistematik insan hakları ihlallerinden biridir. Savaşların, işgallerin ve insani krizlerin sürdüğü bir dönemde, **Filistin’de ve dünyanın dört bir yanındaki çatışma bölgelerinde kadınların maruz bırakıldığı cinsel şiddet, zorunlu yerinden edilmeler, bakım yükünün ağırlaşması ve yaşam koşullarının yok oluşı sürüklenmesi**, kadına yönelik şiddetin küresel boyutunu çarpıcı şekilde gözler önüne sermektedir. Barışın olmadığı yerde kadınların güvenliği, sağlığı ve yaşam hakkı korunamaz.

Birleşmiş Milletler’in 1999’da ilan ettiği 25 Kasım günü, bu yapısal şiddete karşı küresel ortak mücadele çağrısını güçlendirmektedir. 2025 yılı için belirlenen tema **“Tüm Kadın ve Kız Çocuklarına Yönelik Dijital Şiddeti Sonlandırmak için Birleş!”** başlığıyla dijital alanda yükselen risklere dikkat çekmektedir.

Dijital Şiddet: Yeni Bir Alan, Aynı Eşitsizlik

Dijital şiddet; çevrimiçi taciz, izinsiz görüntü paylaşımı, siber takip, tehdit, doxing ve nefret söylemi gibi pek çok eylemi kapsar. Dijital mecraların anonimlik ve hızlı yayılım özellikleri mağdurların psikolojik, sosyal ve ekonomik açıdan daha derin ve kalıcı zarar görmesine yol açmaktadır.

Birleşmiş Milletler raporları kadınların büyük bir bölümünün dijital ortamda cinsiyete dayalı şiddete maruz bırakıldığını ve bunun çevrimdışı şiddeti besleyen bir süreklilik yarattığını göstermektedir.

Türkiye’de Durum: TÜİK 2024 Kadına Yönelik Şiddet Araştırması

“Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu’na göre 2024 yılında kadın cinayetleri bir önceki yıla göre 79 artmış; en az 394 kadın öldürülmüş, 259 kadın ise şüpheli şekilde ölü bulunmuştur.

TÜİK tarafından açıklanan 2024 verileri kadınların; **%12,8’inin fiziksel, %28,2’sinin psikolojik, %18,3’ünün ekonomik, %5,4’ünün cinsel şiddet** yaşadığını ve **%8,3’ünün dijital şiddete** maruz kaldığını ortaya koymuştur.

Ancak raporda şiddetin nedenlerinin çoğunlukla “öfke kontrolü”, “kıskançlık” gibi bireysel özelliklere indirgenmesi, toplumsal cinsiyet eşitsizliğini, güç ilişkilerini ve yapısal nedenleri görünmez kılmaktadır. **Şiddet bireysel bir öfke sorunu değildir; toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin ürettiği, güç asimetrisinin sürdüğü bir sistem sorunudur.**

HALK SAğLIğI UZMANLARI DERNEğİ

Eğitsizlikler şiddeti Besliyor

Eğitim, istihdam, gelir, bakım yükü, siyasal katılım ve dijital alana erişimdeki eğitsizlikler, kadınları şiddet karşısında daha kırılgan hale getirmektedir.

2025 **Küresel Toplumsal Cinsiyet Eğitsizliği Raporu** eğitliği sağlama sıralamasında Türkiye'nin 148 ülke arasında 135.sırada olduğunu, geçen yıla göre 8 sıra gerilediğini, eğitlik skorunun %63,3 ile Avrupa ortalamasının ciddi biçimde altında olduğunu göstermektedir. Bu tablo, şiddetin sadece bireysel değil, **toplumsal ve politik bir sorun** olduğunu açıkça göstermektedir.

Sağlık Sisteminin Rolü

Birinci basamak sağlık kuruluşları şiddetin erken fark edilmesi, kaydedilmesi, uygun yönlendirme yapılması ve psikososyal destek hizmetlerine erişimin sağlanması kritik öneme sahiptir. Ücretsiz, erişilebilir ve bütüncül sağlık hizmetleri, şiddet döngüsünün kırılmasında temel bir gerekliliktir.

EğİTLİK, ADALET VE BARİş İÇİN AğRI

Kadına yönelik şiddetin son bulması için;

- Savaş ve çatışma bölgelerinde kadınların yaşam hakkının korunması hayati önem taşımaktadır.
- Toplumsal cinsiyet eğitliğini güçlendiren politikalar yaygınlaştırılmalıdır.
- Dijital şiddete karşı etkili yasal ve teknolojik koruma mekanizmalar geliştirilmelidir.
- Kadınların ekonomik ve dijital güçlenmesi desteklenmelidir.
- İstanbul Sözleşmesi'nin temel ilkelerine yeniden bağlılık sağlanmalıdır.

Kadınların şiddetten uzak, zgr, eğit ve güvenli bir yaşam sürmesi tüm toplumların sorumluluğudur. Barışın, adaletin ve eğitliğin hâkim olmadığı hiçbir yerde kadınlar için gerçek bir güvenlik mümkün değildir.

şiddetsiz ve eğit bir dünya mümkündür.

HASUDER Toplumsal Cinsiyet Kadın ve reme Sağlığı alışma Grubu tarafından hazırlanmıştır.